

Lasījumi: Ef. 3, 14-21, Jāņa evaņģēlija 16, 5-15

Sprediķis: Jer. 31, 31-34

“Redzi, nāk dienas,” saka Kungs, “kad es slēgšu jaunu derību ar Israēla namu un Jūdas namu. Ne tādu derību, ko es slēdzu ar viņu tēviem todien, kad ņēmu tos pie rokas, lai izvestu no Ēģiptes zemes, – viņi lauza manu derību, lai gan pār tiem valdīju, saka Kungs. Pēc šīm dienām ar Israēla namu es slēgšu šādu derību, saka Kungs, es došu viņiem savu bauslību, es rakstīšu to viņu sirdīs, un es būšu viņiem Dievs, un viņi būs mana tauta. Neviens vairs nepamācīs nedz savu tuvāko, nedz savu brāli, sacīdams: pazīstiet Kungu! – jo viņi visi mani pazīs, no maza līdz lielam, saka Kungs, es piedošu viņu vainas un viņu grēkus vairs nepieminēšu!” Āmen.

Lieldienu cikla pašā noslēgumā,
pavisam tuvu Vasarsvētkiem,
lūgšanā izskan psalmista sauciens, –
nedaudz uzstājīgi,
nedaudz ar šaubām,
pat it kā strīdoties ar Dievu:
*„Uzklausī, Kungs, manu balsi,
kad saucu, žēlo mani un atbildi man!” (Ps. 27, 7)*

Šeit saklausāma lūdzēja balss,
kas ir atvērta Dieva nāksšanai.
Nekas, šķiet, nespēj kavēt to,
pēc kā tas lūdz.
Vēl vairāk,
it kā viss jau būtu dots,
it kā viss atrastos izstieptas rokas attālumā.
Lūdzēja sirds ir atvērta un tajā rezonē Dieva klātbūtne, –
it kā tā būtu tik pašsaprotama.

Un tā mūs māca lūgties arī Jēzus,
kad Viņš saka:
*„Lūdziet, tad jums taps dots;
meklējiet, tad jūs atradīsiet;
klauziniet, tad jums taps atvērts.
Jo ikviens,
kas lūdz, dabū,
un, kas meklē, atrod,
un tam, kas klauzina, taps atvērts.”*

Garīgā pieredze gan ne vienmēr ir tik pašsaprotama.
Ne vienmēr esam tik nepiekāpīgi.
Un, ja nu Viņš mums dotu visu,
ko lūdzam?
Ja nu Viņš tiešām uzklausītu?
Un šeit jau nav runa par tādām lūgšanām,
kad mazs bērns pieprasa saviem vecākiem nopirkt kādu nelielu spēlmašīnu,

ar kuru gūt mirkļa apmierinājumu.

Vai esam atvērti tādām lūgšanām,
kurām jālauž cinisms,
izmisums un šaubas,
bezcerība un sausuma periodi,
kad nekas vairs nespēj mūs aizraut,
radoši iedvesmot?

Un, ja nu tad Dievs tiešām nāktu, uzklausītu un atbildētu?
Vai būtu Viņam gatavi?
Ar ko bija piepildītas mācekļu sirdis,
kad Jēzus uzkāpa debesīs?
Vai tikai ar prieku, gaviļēm un liksmību?
Patiešām,
cik cilvēkam jābūt pacietīgam,
lai saņemtu to,
kas apsolīts?

Jeremija. Saukts arī par Raudu pravieti.
Dievs viņu aicināja,
kad viņš bija ļoti jauns.
Vai viņš tūlīt atsaucās pravieša aicinājumam?
Gluži pretēji.
Jeremija liedzās, iebilda, pretojās Dieva gribai.
Cik skaisti būtu zīmēt acu priekšā ideālu bildi,
kad viss notiek kā pa smērētu dziedziņu.
Jeremijas pieredze ir citāda.
Aicinājuma brīdī viņš argumentē Dievam,
ka savam aicinājumam ir par jaunu.
Atcerēsimies arī Mozu,
kurš aizbildinās ar to,
ka neprot daiļrunīgi runāt.
Jeremijas vēstījumā vienmēr ir ietverts
kāds vizionārs redzējums un simboliska darbība.
Dievs viņam uzdod nopirkt podnieka māla krūzi un
vecajo un priesteru acu priekšā sasist,
lai rādītu,
kā tiks izpostīta Jeruzaleme.
Neviens viņā nevēlas klausīties.
Nav viegli būt pravietim,
kam jāsludina iznīcība un Dieva sods.
Tas ir laiks,
kad tauta un ķēniņš novēršas no Dieva.
Zemē valda meli, viltus, laulības pārkāpšana un zagšana.
Ļaudis pievērsās citiem dieviem.
Zeme dzīvoja bailēs no tā,
ka babilonieši varētu sagrābt viņu mājokļus, iekarot pilsētu.

Tāds liktenis iepriekš jau bija piemeklējis zemi ziemeļos.
Tautas elite un iedzīvotāji no ziemeļu daļas tika deportēti svešumā.
Un tautu dienvidos piemeklē tieši tāds liktenis,
kurā negribēja neviens ieklausīties,
un nebija gatavi pieņemt to,
ka babilonieši varētu būt Dieva instruments,
lai viņus atgrieztu atpakaļ uz ceļa.
Jeruzaleme tiek izpostīta,
un tauta tiek aizvesta uz Babiloniju.

“Redzi, nāk dienas,” saka Kungs, “kad es slēgšu jaunu derību ar Israēla namu un Jūdas namu. Ne tādu derību, ko es slēdzu ar viņu tēviem todien, kad ņēmu tos pie rokas, lai izvestu no Ēģiptes zemes, – viņi lauza manu derību, lai gan pār tiem valdīju, saka Kungs. Pēc šīm dienām ar Israēla namu es slēgšu šādu derību, saka Kungs, es došu viņiem savu bauslību, es rakstīšu to viņu sirdīs, un es būšu viņiem Dievs, un viņi būs mana tauta.

Pārdomu vārdi no Jeremijas grāmatas šajā svētdienā
zīmējas uz laiku,
kuru Dievs izmantos,
lai atgrieztu tautu atpakaļ,
lai atjaunotu ar viņiem derību.
Vēl vairāk,
lai rakstītu viņu sirdīs jaunu likumu.
Lai tie kļūtu par tautu,
kas pieder Dievam no jauna.
Derība, likumi, jauna noruna starp Dievu un tautu.

Jā, arī mēs pazīstam pasauli un kārtību,
kuru regulē likumi.
Lielākas tiesības un priekšrocības tam,
kura pusē ir izdevīgāki likumi.
Ikdienas tiek slēgti darījumi,
parakstītas neskaitāmas vienošanās.
Iestājoties skolā,
parakstot piekrišanu par datu neizpaušanu trešajai pusei,
ka dēļ „COVID 19” neatrodies karantīnā.
Dzīve sastāv no daudziem līgumiem, savstarpējām vienošanām,
kuras slēdzam ikdienas.
Bet kā ir ar derību,
kas slēgta starp cilvēku un Dievu?
Mums dažkārt varbūt grūti ir iedomāties,
ka mūsu dzīvē iztrūkst tieši tāda derība?

Daudzreiz nepiedomājam par dažādu līgumu slēgšanas nopietnību
ikdienas darījumos, kā, piemēram,
ātrie banku kredīti, naudas aizņēmumi bankā,
neizvērtējot iespējas,
ko nedomājot parakstam.

Bieži pat laulības neuzlūkojam kā derības slēgšanu,
 bet uztveram to kā šī brīža stāvokļa legalizāciju.
 Taču laulības derība ir tuvākais piemērs tam,
 lai paskaidrotu,
 ko Dievs ar to grib pateikt,
 ja viņš grib slēgt derību ar savu tautu.
 Kad divi cilvēki stāv pie altāra,
 tad visbiežāk jau neviens necenšas tā domāt,
 ka tā ir papīru parakstīšana un zīmogs pasē.
 Ne vienam jau nevar palīst zem ādas un izzināt slēptos motīvus,
 taču ar laulību saprotam,
 ka tur nāk līdzī viss,
 ko dzīve kopā ar otru mums dod.
 Tur ir itin viss,
 ko solāmies,
 un kopā piedzīvojam labās un ne tik vieglās dienas.

Derība ar Dievu ir kas tāds,
 kas tiek rakstīts cilvēka sirdī.
 Derība uz mūžu.
 Derība labajās dienās un ne tik vieglajās dienās,
 kad Viņš saka – „Es būšu ar tevi!”
 Par to atgādina ikvienas kristības. (sal. Jes. 43,1)
 Par to atgādina Viņa sakraments,
 jo Viņa miesa un asinis ir Jaunā Derība,
 ko slēdzam ar Dievu,
 jaunā vienošanās.
 Tajā Dievs saka,
 ka Viņš vairs nepiemin mūsu grēkus,
 rada un atbrīvo mūs jaunai dzīvei.
 Tik ļoti pēc šādas vajadzības – slēgt jaunu vienošanos ar Dievu,
 izjūtam tieši šajā laikā,
 kuram dodamies cauri kā tumšai nāves ielejai.
 Dievs, ņem mani pie savas rokas un palīdzi man,
 jo Tu esi solījis,
 ka esi mans Dievs un mans patvērums!
 Pat ja mūsu zemē saslimušo un mirušo statistika nav tik dramatiska kā citur pasaulē,
 esam cietuši ekonomiski, garīgi, emocionāli.
 Ne tikai vecie, bet arī jaunieši un pusaudži skaidri izjūt šo laiku!
 Saasinās veselības problēmas, pieaug psiholoģiskie riski.
 Ir vajadzīga jauna derība,
 kas mūs atjauno, dod jaunu spēku un cerību!
 Ir vajadzīgs atspēriens un pamats,
 uz kura no jauna nostāties!
 Mēs vēl īsti nezinām,
 kas mūs sagaida priekšā,
 un tieši tamdēļ šādā situācijā visvairāk ir vajadzīgs kāds,
 kas pasaka – lai kas ar tevi būtu,

Es esmu ar tevi!

Te arī varam skaidrāk saprast 27. Psalmu lūdzēju:

*„Uzklausī, Kungs, manu balsi,
kad saucu, žēlo mani un atbildi man!” (Ps. 27, 7)*

Patiešām, šis laiks nav bijis viegls daudziem,
pat ja varbūt ir izdevies no daudzām problēmām pabēgt malā,
tas nekur nav tālu no mums,
vai nav pašas par sevi atrisinājušās.

Cik daudz padomu nav dzirdēts,
kā atrisināt radušās krīzes.
Padomi bieži vien ir biruši kā no pārpilnības raga.
It kā pasaule būtu zinājusi,
ko darīt šādās situācijās.
Un te varētu sacīt,
ka padomi un pieredze varbūt pasaulei tās krīzēs ir zināma,
bet vienmēr iepretī šīm situācijām līdz galam mēs neesam sagatavoti.

Mēs nevaram dzīvot citu dzīvi,
mums ir jādzīvo savējā.
Kā sacīts Jeremijas grāmatā:

*„Neviens vairs nepamācīs nedz savu tuvāko, nedz savu brāli, sacīdams: pazīstiet Kungu! – jo viņi
visi mani pazīs, no maza līdz lielam, saka Kungs, es piedošu viņu vainas un viņu grēkus vairs
nepieminēšu!”*

Un te ir arī ietverts liels apsolījums.
uzticies Dievam un ej pa to ceļu,
kur Viņš Tev rāda!
Nenovirzies no tā,
kad citi tevi šaubīs, teiks kaut ko citu.
Dieva piedošana ir lielāka par mūsu grēkiem un nespēku.
Un Viņš mūs ir gatavs apbalvot ar savu Garu
un pat izliet mūsu sirdīs Savu mīlestību,
kas mums visos ceļos atgādinās,
– „Es esmu ar tevi!”
Kā Jēzus solīja saviem mācekļiem,
tā arī mums –
„Bet, kad nāks viņš – Patiesības Gars, viņš vadīs jūs visā patiesībā.”

Lūgšana

Dievs,
mēs šeit Tava draudze, tāpat kā mācekļi toreiz,
kad Jēzus atstāja šo pasauli,
paceldams savas mīlestības pilnās rokas pār visu pasauli
un uzkāpdams debesīs,
gaidām Tava Gara atnākšanu.
Tu modini mūsos ilgas un radi slāpes,
lai mēs meklētu Tevi!
Dievs, Tevi slavējam!

Kungs, Tavs Vārds un Sakraments,
kuru varam dzirdēt un baudīt,
mums atgādina, cik Tu esi labs!
Uzklausī mūsu balsi,
kad Tevi lūdzam:
lai draudze,
kas ir šeit un gaida uz Tavu Garu,
raksta dziļi savās sirdīs jauno apsolījumu, kas nāk!
Ka saņemam un izlūdzamies no Tevis tādu prātu un sirdi,
kas ir atvērta mieram un Tavai gaismai!
Sūti Savu Garu mierinātāju un neatstāj mūs vientuļus!
Dziedini slimos, dāvā skaidrību šaubīgajiem, iedrošini mirstošos!
Paklausī mūs, mīļais Kungs un Dievs!

Lūdzam Tevi par
Tavu baznīcu visā pasaulē,
par mūsu mīļo Latvijas evaņģēliski luterisko baznīcu,
esi ar savu baznīcu ārpus Latvijas.
Lūdzam par visiem,
kurus esi aicinājis kalpot ar Tavu Vārdu un Sakramentiem,
par garīdzniekiem un draudžu kalpotājiem,
lūdzam par bīskapiem un visiem,
kam esi uzticējis Sava Gara dāvanas kalpot.
Lūdzam par mūsu zemi un tautu,
ka Tu svētī mūsu darba augļus un liec izdoties darbam,
ko darām, ka tas kalpo mieram un taisnīgumam,
dod drošību apspiestajiem, izsalkušajiem.
Esi ar bērniem un jauniešiem,
jo īpaši lūdzam par tiem,
kas šo laiku izjūt kā skaudru pārbaudes laiku,
kad epidēmijas dēļ vienaudži bieži piedzīvo atsvešināšanos un trauksmi.
Palīdzi mums, mīļais Kungs un Dievs!

**Palīdzi mums, mūsu uzticamais Pestītāj un Glābēj, ka dzīvojam Tavā mīlestībā, mirstam Tavā
žēlastībā, kapā dusam Tavā mierā, ceļamies augšā caur Tavu spēku un iemantojam mūžīgo dzīvi
Tavā valstībā, kur Tu līdz ar Tēvu un Svēto Garu, viens patiess Dievs, dzīvo un valdi, augsti
teicamas mūžīgi.**